

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3450

Vragen van het lid **Moorlag** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over *de aanleg van glasvezel in buitengebieden* (ingezonden 22 juni 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Keijzer** (Economische Zaken en Klimaat) (ontvangen 7 juli 2020).

Vraag 1

Kent u het bericht «Vrees voor Osse glasvezeloorlog»¹ en herinnert u zich uw antwoorden op eerdere vragen van het lid Moorlag over dit onderwerp?²

Antwoord 1

Ja, daar ben ik mee bekend.

Vraag 2

Deelt u de mening dat doordat KPN plannen voor de beperkte aanleg van glasvezel maakt in gemeenten waar al uitgewerkte plannen liggen voor de aanleg van een volledig glasvezelnet, KPN daarmee de aanleg van glasvezel tot in de buitengebieden kan belemmeren? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Ja, ik deel die mening. De Autoriteit Consument en Markt (ACM) concludeert in haar studie van de glasvezelmarkt dat marktgedragingen in de kernen kunnen leiden tot een (op korte termijn) minder grootschalige uitrol van glasvezel en vertraging in de gebieden waar wel glasvezel wordt uitgerold. Dit gebeurde bijvoorbeeld in Deurne waar de uitrol vertraging heeft opgelopen maar waar nu wel de kern en het buitengebied van glasvezel worden voorzien. De ACM concludeert daarbij ook dat uitrolplannen in het buitengebied tot nu toe met of zonder vertraging toch uitgevoerd worden. De ACM zag vorig jaar onvoldoende aanleiding om een mededingingsrechtelijk vervolgonderzoek in te stellen. Omdat ik dit soort berichten toch zorgelijk vind, spreek ik vanuit mijn eigen rol KPN hier ook op aan.

¹ Brabants Dagblad, 19 juni 2020, «Vrees voor Osse glasvezeloorlog»

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2018–2019, nr. 2277.

Vraag 3

Wat is de opvatting van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) over het feit dat KPN bij herhaling in gemeenten waar al plannen voor glasvezel zijn ook tracht om een glasvezelnet aan te leggen?

Antwoord 3

KPN heeft aangegeven voor 2023 één miljoen additionele huishoudens van glasvezel te willen voorzien, en de ambitie te hebben om vervolgens heel Nederland te verglazen. Dit vindt de ACM een gunstige ontwikkeling, aangezien de ACM, net als ik, graag ziet dat alle huishoudens in Nederland keuze hebben uit twee hoogwaardige en snelle netwerken. In de meeste gebieden betekent dit dat eindgebruikers naast een kabelaansluiting op korte termijn ook de beschikking krijgen over een glasvezelaansluiting. Dat KPN bij deze grootschalige uitrolplannen af en toe concurrerende partijen tegenkomt, lijkt dan ook onvermijdelijk.

In meeste gebieden is er naast het bestaande kabel- en kopernetwerk geen rendabele business case voor twee of meer glasvezelnetwerken, ondanks dat dit vanuit het oogpunt van infrastructuurconcurrentie wenselijk zou kunnen zijn. Indien meerdere partijen glasvezel in hetzelfde gebied willen aanleggen zou de ACM daarom liever zien dat partijen gezamenlijk investeren in één open glasvezelnetwerk met goede voorwaarden voor toegangzoekers. Dat is de snelste manier om te zorgen dat er zo spoedig mogelijk twee landelijk concurrerende infrastructures in Nederland aanwezig zijn die voorlopig in de behoefte van de consumenten kunnen voldoen en waarover meerdere partijen diensten kunnen leveren aan eindgebruikers. Het is aan marktpartijen om te komen tot gezamenlijke investeringen. Omdat ik die ontwikkeling ook wil stimuleren voer ik conform de aanbevelingen van de ACM gesprekken met de marktpartijen om de mogelijkheden tot het komen van gezamenlijke investeringen te verkennen. In het najaar van 2020 informeer ik uw Kamer over de voortgang van deze gesprekken, zoals ik uw Kamer in het Algemeen Overleg van 11 juni jl. heb toegezegd.

Vraag 4

Bent u van mening dat de concurrentieverhoudingen op de glasvezelmarkt eerlijk zijn? Zo ja, waar blijkt dat uit? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Het is aan de ACM als onafhankelijk markttoezichthouder om een oordeel de te vellen over de concurrentieverhoudingen in de markt. In principe staat het elke partij vrij om een glasvezelnetwerk uit te rollen in Nederland, waarbij gemeenten een brede gedoogplicht hebben. Sommige partijen genieten echter wel meer zekerheid ten aanzien van de verwachte bezetting van een nieuw aan te leggen glasvezelnetwerk dan anderen, bijvoorbeeld doordat zij reeds beschikken over een legacy-netwerk waarvan zij de klanten kunnen overschakelen. Of hierbij sprake is van eerlijke concurrentie hangt naast een analyse van de lokale omstandigheden, ook af van deze wijze waarop dit (en mogelijk andere voordelen) worden uitgebaat. Dit vereist een case-by-case analyse van de ACM.

Vraag 5

Deelt u de mening dat als de doelstelling wordt dat elke burger een verbinding boven de 100 megabit per seconde (Mbps) moet kunnen krijgen, glasvezel daarvoor het meest geëigende middel is?

Antwoord 5

Nee, ik deel deze mening niet. We hebben in Nederland een brede telecommarkt. We hebben het kopernetwerk van KPN, het kabelnetwerk van VodafoneZiggo en diverse glasvezelnetwerken van partijen zoals Delta en E-Fiber maar ook lokale glasvezelexploitanten. Al deze netwerken zijn in staat om een verbinding van 100 Mbps te bieden aan hun klanten. Op de langere termijn, als consumenten echt hoge snelheden gaan vragen, is het kopernetwerk van KPN niet meer in staat om daar aan te voldoen. Op dit moment komt echter de impuls van de uitrol van glasvezel niet vanuit de consument maar vanuit de investeerders. Het kabelnetwerk is wel in staat om te voorzien in de toekomstige ontwikkelingen in de vraag, de techniek kan namelijk steeds verbeterd worden.

Vraag 6

Bent u voornemens om te laten onderzoeken of er sprake is van een evenwichtige en eerlijke markt voor de aanleg van glasvezelnetwerken? Zo ja, hoe gaat u dit laten onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Afgelopen jaar heeft de ACM uitvoerig onderzoek gedaan naar de omstandigheden in de markt voor de uitrol van glasvezel in Nederland. Sindsdien houdt de ACM de ontwikkelingen in deze markt nauwlettend in de gaten onder meer door een uitbreiding van zijn Telecommonitor. Over de bevindingen uit deze monitoring zal de ACM de markt in het najaar van 2020 nader informeren. Indien de ACM het vermoeden heeft dat er mogelijk sprake is van mededingingsbeperkend gedrag zal de ACM een vervolgonderzoek in stellen.